

BUTLLETÍ DE LA DEC – ESCOLA CATALANA

50 ANYS

El 2015 es compleixen 50 anys de l' inici del *Butlletí Interior dels Seminaris de la DEC*, Delegació d'Ensenyament Català d'Òmnium Cultural. Amb motiu d'aquest aniversari, la Biblioteca de Catalunya ha preparat una mostra commemorativa que ressegueix la vida d'aquesta publicació periòdica que tant ha ajudat a la normalització de la llengua catalana.

Després d'uns inicis atzarosos, que van des del desembre de 1965 al novembre de 1967, en els quals apareix sense títol estable, degut a que es publica en forma de carta per eludir la censura, el butlletí es consolida i evoluciona amb diverses fluctuacions en el títol i en les denominacions de les seccions responsables fins a l'octubre de 1976, any en el qual apareix definitivament com a publicació de la DEC i suplement del *Butlletí interior d'Òmnium Cultural* fins arribar al número 206 de setembre de 1984. L'octubre de 1984, pren com a títol *Escola catalana*, mots que constitueixen el subtítol de l'anterior butlletí i, a partir del número següent, la publicació es modernitza i renova convertint-se en una revista de cultura catalana, adreçada als mestres i pedagogs, que ha defensat durant anys una "Escola catalana en llengua, continguts i actitud". El 2005, coincidint amb el seu quarantè aniversari, la Generalitat de Catalunya li atorga el Premi Extraordinari Catalunya d'Educació. El darrer número aparegut ha estat el 479 de desembre de 2012.

La finalitat del butlletí va ser durant molts anys l'ensenyament de la llengua catalana, i proporcionava, a més a més, instruments tals com les fitxes didàctiques per a ús dels mestres; però també va dedicar molts dels seus números a parlar en la història de l'ensenyament en català, és per aquest motiu que al primer àmbit de l'exposició es mostren alguns d'aquests números junt amb altres documents històrics dels fons de la Biblioteca de Catalunya.

Els altres àmbits coincideixen a grans trets amb les etapes més diferenciades pel títol i format. S'hi mostra el primer número de cada títol, els canvis de disseny, números especials, fitxes didàctiques, etc. La mostra de continguts no pretén ser exhaustiva degut als gairebé 500 números publicats.

La revista, que al llarg dels seus anys d'història ha estat dirigida per Joan Triadó, Manuel Miquel i Planas, Joan Carreras, Josep Varela, Ernest Sabater, Carme Alcoverro i Joan Badia, ha estat fonamental per a l'extensió de la tasca d'Òmnium Cultural i destaca entre les publicacions periòdiques per la durada, la regularitat en la publicació, per la seva capacitat d'adaptació a totes les èpoques històriques que ha viscut i pel servei realitzat a la societat catalana.

Maria del Tura Molas i Pepa Bagaria, Hemeroteca; amb la col·laboració de Gisela Muñoz d'Òmnium Cultural i l'assessorament de Carme Alcoverro, directora d'Escola Catalana (març 1990 - desembre 2009).

1: A la recerca de les fonts

"L'Escola catalana, una ullada retrospectiva" / Josep González Agàpito. A: *Butlletí interior dels seminaris de la DEC*, núm. 130-131-132 (maig-juny-juliol 1978), p. 15-22. Top. 433.1(46.71Bar) But 4º.

Cartipàs català: [mètode d'escriptura vertical / per Pau Romeva; dibuixos de Josep Obiols]. [Barcelona]: Publicacions de l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana, Ed. Pedagògica, [1918?]. Vol. 5. Top. I-Verrié 280/48-8º.

Butlletí interior dels seminaris de la DEC. Barcelona: DEC, 1976-1984. Núm. 143-144 (juny-juliol 1979). Top. 433.1(46.71Bar)But 4º.

"Fabristes o fabrians?" / Ernest Sabater. A: *Butlletí interior dels seminaris de la DEC*, núm. 148 (novembre 1979), p. 8-10. Top. 433.1(46.71Bar)But 4º.

Fotografies d'escriptors catalans pels cartells del II Congrés Internacional de la Llengua Catalana [Visual] figures de la literatura catalana del segle XX / [Joan Pedragosa]. [Barcelona?], 1986. "Pompeu Fabra". Top. XXIII Pedragosa BC 6.

"Vida i currículum de Francesc Flos i Calcat" / Jordi Verrié. A: *Butlletí interior dels seminaris de la DEC*, núm. 150 (gener 1980) p.6-7. Top. 433.1(46.71Bar)But 4º.

Fotografies entorn del Col·legi de Sant Jordi fundat per Francesc Flos i Calcat [Visual]. "Grup d'alumnes del Col·legi de Sant Jordi, abril 1900". Top. XXIII Flos i Calcat BC 37.

Lo primer llibre dels noys / Flos i Calcat. Barcelona: Estampa Jaume Jesús, 1896. Top. I Verrié 336-12º.

Escola catalana ahir i avui [redacció: Equip pedagògic d'Ensenyament Català d'Òmnium Cultural, format per Carme Alcoverro... [et al.]. Barcelona: Edicions del Mall, 1979. Top. 2004-8-24900.

"L'Ensenyament en català avui" / Ernest Sabater. A: *Butlletí interior dels seminaris de la DEC*, núm. 130-131-132 (maig-juny-juliol 1978), p. 29-31. Top. 433.1(46.71Bar)Omn 4º.

2: Clandestinitat i Inicis

Carta del Centre d'Estudis Francesc Eiximenis. Seminaris. [Barcelona: Centre d'Estudis Francesc Eiximenis, 1965. Núm. desembre 1965]. Top. 433.1(46.71Bar)Omn 4º.

Seminaris. [Barcelona: Centre d'Estudis Francesc Eiximenis, 1966. Núm. gener 1966]. Top. 433.1(46.71Bar)Omn 4º.

Carta de la Comissió Delegada d'Ensenyament / Centre d'Estudis Francesc Eiximenis. Seminaris. [Barcelona: Centre

d'Estudis Francesc Eiximenis, 1966. Núm. març 1966]. Top. 804/30-4º.

Carta-Circular d'Òmnium Cultural. Seminaris. [Barcelona: Òmnium Cultural, 1967. Núm. novembre 1967]. Top. 804/30-4º.

Butlletí dels Seminaris d'Ensenyament de Català / Òmnium Cultural. Comissió Delegada d'Ensenyament. [Barcelona: Comissió Delegada d'Ensenyament d'Òmnium Cultural, 1967-1970]. Núm. desembre 1967/gener 1968. Top. 804/30-4º.

Butlletí dels Seminaris d'Ensenyament de Català / Òmnium Cultural. Comissió d'Ensenyament. [Barcelona: Comissió d'Ensenyament d'Òmnium Cultural, 1967-1970]. Núm. maig 1968. Top. 804/30-4º.

Butlletí dels Seminaris d'Ensenyament de Català / Òmnium Cultural. Comissió d'Ensenyament. [Barcelona: Comissió d'Ensenyament d'Òmnium Cultural, 1967-1970] "Model del que pot ésser una classe de català. - duració: 1 hora" Núm. febrer 1969. Top. 804/30-4º.

Butlletí dels Seminaris d'Ensenyament de Català. Index 1965-1968. Taula de matèries. [Barcelona: Comissió d'Ensenyament d'Òmnium Cultural, s.a.]. Top. 804/30-4º.

Butlletí interior dels Seminaris d'Ensenyament de Català, [Barcelona: Delegació d'Ensenyament de Català d'Òmnium Cultural, 1971-1976]. Núm. 56 (gener 1971); Núm. 110 (setembre 1976). Top. 804/30-4º.

3: El Butlletí de la DEC

Butlletí interior dels seminaris de la DEC. Barcelona: DEC, 1976-1984. Núm. 111 (octubre 1976); Núm 112/113 (novembre 1976) Top. 804/30-4º.

Butlletí interior dels seminaris de la DEC. Barcelona: DEC, 1976-1984. Núm.204-205-206 (juliol-agost-setembre 1984). Top. 433.1(46.71Bar)Omn 4º.

"La DEC per dintre". A: *Butlletí interior dels seminaris de la DEC.* Núm. 130-131-132 (maig-juny-juliol 1978). p. 6-8. Top. 804/30-4º.

Consell pedagògic de la Delegació d'Ensenyament Català [Visual]. [1978?]. D'esquerra a dreta: Enric Larreula, Ernest Sabater, Joaquim Arenas, Carme Alcoverro i Josep Pasqual. Fotografia cedida per l'Arxiu d'Òmnium Cultural

Publicacions de la Delegació d'Ensenyament Català [Visual]. [1981?]. Fotografia cedida per l'Arxiu d'Òmnium Cultural.

"Fitxa didàctica 11. Les cançons tradicionals com a centre d'interès a la classe" / Mercè Voltès. A: *Butlletí interior dels seminaris de la DEC.* Núm. 124 (novembre 1977), pàgines encartades sense numerar. Top. 433.1(46.71Bar)Omn 4º.

"Fitxa didàctica 57. Expressió i creació: com treballar un poema" / per Elena Perelló i Garcés. A: *Butlletí interior dels seminaris de la DEC*. Núm. 195 (octubre 1983), pàgines encartades sense numerar. Top. 433.1(46.71Bar)Omn 4°.

Butlletí interior dels seminaris de la DEC. Barcelona: DEC, 1976-1984. Núm. 161 (desembre 1980); Núm. 169-170 (agost-setembre 1981); Núm. 175 (febrer 1982); Núm. 187 (febrer 1983); Núm. 199 (febrer 1984). Top. 433.1(46.71Bar)But 4°.

4: Escola catalana (I: 1984-2000)

Escola catalana. Barcelona: Òmnium Cultural, 1984-2012. Núm. 207 (octubre 1984); Núm. 219 (desembre 1985); Núm. 224 (maig 1986); Núm. 232 (març 1987); Núm. 233 (abril 1987); Núm. 253 (desembre 1988); Núm. 261 (octubre 1989); Núm. 277 (febrer 1991); Núm. 299 (abril 1993); Núm. 309 (abril 1994); Núm. 330 (maig 1996); Núm. 342 (juliol-agost-setembre 1997). Top. 804/8-4°.

4: Escola catalana (II: 2001-2006)

Escola catalana. Barcelona: Òmnium Cultural, 1984-2012. Núm. 376 (gener 2001); Núm. 394 (novembre 2002); Núm. 405 (desembre 2003); Núm. 409 (abril 2004). Top. 804/8-4°.

"La lliçó del mestre. Entrevista a Joan Triadú" / Laia Martín. A: *Escola catalana*. Núm. 413 (octubre 2004). p.22-29. Top. 804/8-4°.

Escola catalana. Barcelona: Òmnium Cultural, 1984-2012. Núm. 419 (abril 2005). Top. 804/8-4°.

"Premi extraordinari Catalunya d'Educació". A: *Escola catalana*. Núm. 423 (octubre 2005). pàgina d'editorial. Top. 804/8-4°.

Escola catalana. Barcelona: Òmnium Cultural, 1984-2012. Núm. 430 (maig 2006). Top. 804/8-4°.

"Tots els camins porten a Escola catalana" / Eugènia Morer. A: *Escola catalana*. Núm. 430 (maig 2006). p. 9-11. Top. 804/8-4°.

4: Escola catalana (III: 2007-2012)

Escola catalana. Barcelona: Òmnium Cultural, 1984-2012. Núm. 436 (gener 2007); Núm. 447 (febrer 2008); Núm. 461 (novembre-desembre 2009); Núm. 462 (gener-febrer 2010); Núm. 468 (gener-febrer 2011); Núm. 479 (desembre 2012). Top. 804/8-4°.

Biblioteca de Catalunya

Carrer de l'Hospital, 56

08001 Barcelona

Tel. 93 270 23 00

Fax 93 270 23 04

A/e: bustia@bnc.cat

http://www.bnc.cat

De dilluns a divendres, de 9 a 20 h

Dissabtes, de 9 a 14 h

 **Biblioteca
de Catalunya**

**BUTLLETÍ DE LA DEC – ESCOLA CATALANA
50 ANYS**

De l'1 al 30 de juliol de 2015

**Butlletí Interior
dels Seminaris de la** **ÒMNIMUM CULTURAL**

ESCOLA CATALANA

SUPLEMENT DEL BUTLLETÍ D'ÒMNIMUM CULTURAL

ANY XI NOVEMBRE/DESEMBRE 1976 Núm. 112/113

**CATALA
A L'ESCOLA**

HOMENATGE A POMPEU FABRA

El clam popular pel català a l'escola encara és actual: la majoria dels nens de Catalunya i encara més de les altres terres dels Països Catalans, no en tenen.

TAULA

INFORMACIONS BREUS	2
DAVANTAL	
- Cap a la televisió catalana	3
EL FIL DELS DIES	
- Guimerà recuperat - Joaquim Arenas i Sampera	4
INFORMACIONS I REPORTATGES	
- "La Bresola": la primera escola totalment catalana des de l'arrel per a tots, ha nascut a Catalunya-Nord	5
- Carta oberta a tots els ensenyants de llengua i literatura catalanes	8
EXPERIÈNCIES I COMENTARIS	
- Apunts per a una història de català a l'escola	9
- Català a l'escola, apunts de cronologia dels darrers anys de lluita	11
SOCIOLINGÜÍSTICA	
- Contra la diglòssia de cada dia - Ernest Sabater	12
TEMES DE LLENGUA	
- Qüestions de terminologia dels òrgans municipals - Sebastià Soler i Cot	14
- Vocabulari de les festes nadalzenques	16
TOPONÍMIA / NOVETATS.....	
NOVETATS EN EL DICCIONARI ACADÈMIC	19
HO SABIEU? / NOTA ALS LECTORS	20
FLORILEGI	21
MATERIAL D'ENSENYAMENT	22
CALAIX DE SASTRE	26
BIBLIOTECA / INFORMACIONS DE LA DEC	27
EQUIP PEDAGÒGIC	31

Encartada a les pàgines centrals hi trobareu: FITXA DIDÀCTICA: El franel·lograma-2-Enric Lluïsa.

 **Biblioteca
de Catalunya**

 **Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura**

Generalitat de Catalunya